

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Ordo Et Dipositio Libri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63255)

atqui hoc certis casibus licet mutato objecto & variatis circumstantiis Conc. manentibus iisdem Circumstantiis N. minorem & sub datâ distinctione N. consequ. ad probat. Resp. Iure naturali prohibitum esse furari exceptâ gravi necessitate, in qua furtum non committitur, cum non auferatur res aliena sed communis; similiter prohibitum est occidere, videlicet auctoritate privatâ; Si igitur fiat auctoritate publica, vel ad necessariam vitæ defensionem non erit illicitum, quia ad hos casus prohibitio juris naturalis se non extendit.

ORDO ET DISPOSITIO LIBRI.

UT faciliori Methodo procedamus, nosse oportet materias in quovis decretalium libro, tam ordinatè esse dispositas, ut canones longè præstent legibus, quarum nullus est ordo, nec cohærentia materiarum; Dispositionem hanc demonstrabimus per Connexionem titulorum sequentem.

Ius vel est Constituens vel constitutum. Finis juris Constituentis est cognitio Dei, & quam Deus docuit, Catholica fides, quam invenies *tit. 1.* partes hujus Iuris sunt constitutiones *tit. 2.* rescripta *tit. 3.* consuetudo *tit. 4.* Quæ in hoc libro considerata veniunt, sunt personæ Ecclesiasticæ & præparatoria judiciorum, quæ respicit jus Constitutum. Duplex est autem differentia personarum: quædam enim in dignitate sunt, alia

aliae non. dignitates autem variè acquiruntur, nimirum vel per postulationem *tit. 5.* vel per electionem *tit. 6.* vel per translationem *tit. 7.* hæ dignitates quandoque augmentur speciali quodam ornamento quod pallium vocamus. De quo agit *tit. 8.* amittuntur hæ dignitates vel in totum videlicet per resignationem *tit. 9.* vel ex parte, nimirum per negligentiam, quæ ab alio supplenda venit. *tit. 10.* Dignitatibus his accedit duplex potestas, ordinis scilicet & jurisdictionis. Exercitium ordinis consistit in Consecratione Ministrorum & rerum Ecclesiæ; quæ non est licita semper sed certo tempore. *tit. 11.* & si adsit capacitas Ministri, quam ante collationem ordinis per scrutinium experiri oportet. *tit. 12.* nec tamen visâ Ministri capacitate, subito ad Consecrationem seu ordinationem procedendum, sed considerandum prius, an consecrare vel ordinare volens habeat exercitium ordinis *tit. 13.* habeatne ordinandus ætatem & alias qualitates necessarias. *tit. 14.* quæ si ad fuerint, in quibusdam ordinandis est observanda unctio. *tit. 15.* aut si omissa fuerit, ordine non reiterato unctio supplenda. *tit. 16.* quæ omnia non proderunt ordinando si defectum patiatur natalium. *tit. 17.* vel non sit liber. *tit. 18.* vel ad ratiocinia obligatus fuerit. *tit. 19.* vel vitio corporali laboret. *tit. 20.* vel bigamus sit. *tit. 21.* aut denique si peregrinus fuerit & alteri subiectus *tit. 22.* qui omnes ordinari prohibentur. ordinatis varia conferuntur officia in ecclesiis. Alii enim sunt Archidiaconi *tit. 23.* alii Archipresbyteri. *tit. 24.* alii primicerii. *tit. 25.* alii

Sacristæ *tit. 26.* alii Custodes. *tit. 27.* alii Vicarii. *tit. 28.*

Potestas iurisdictionis exercetur vel nomine alieno, & dicitur delegata. *tit. 29.* de qua participat aliquid iurisdictionis legatorum Pontificis. *tit. 30.* vel exercetur nomine proprio & dicitur ordinaria. *tit. 31.* quibus omnibus quid agendum sit docet, *tit. 32.* inter has dignitates & officia non est æqualitas, sed dantur certi gradus; est enim unus altero inferior. *tit. 33.* Personas sequuntur lites, utpote quæ ex minima sæpius causâ ansam capiunt litigandi. Suntque vel lites publicæ quæ bella vocantur, & non æquitate judiciali sed sanguine hominum & multarum sæpe provinciarum interitu terminantur, quæ certis temporibus prohibentur. *tit. 34.* vel sunt privatæ, & expediuntur in iudiciis. Iudicium autem inchoari non debet nisi præviâ diligenti inquisitione, an non obligatio, ex quâ litem intentare cupimus, sit remissa, idque vel pacto *tit. 35.* vel transactione, quam explanat. *tit. 36.* Si obligatio remissa non sit, intentatur iudicium, consideratis tamen etiam personis adjuvantibus, quales sunt advocati *tit. 37.* Procuratores. *tit. 38.* Syndici. *tit. 39.* quorum assistentia, & omnis inchoatio litis sine fructu erit, si reus qui convenitur ad contrahendum coactus fuerit. *tit. 40.* tali enim casu restituitur in integrum. *tit. 41.* uti etiam si res controversa alienata fuerit iudicii mutandi causa. *tit. 42.* post hæc omnia stat adhuc in beneplacito partium, velintne magnis sumptibus, iudicio experiri, an verò coram arbitris rem componere, de quibus est. *tit. 43.* & ultimus

hujus

arii. hujus libri, atque hæc est totius libri primi dispositio, quam idcirco in principio claritatis causa ponere volui, ne in quovis titulo specialem materiae connexionem & coherrentiam assignare necesse sit.

TITULUS I.

De

Summa Trinitate & Fide Catholicâ.

MERITO à summâ ac indivisâ Trinitate jura nostra ordimur: Vanum enim est jura nescire, & ipsum Justitiæ fontem Deum trinum & unum non agnoscere; ut pote cum salus æterna, ad quam per morum & vitæ sanctitatem à SS. Canonibus præscriptam præparamur, sine agnitione Dei nequeat obtineri, *Hebr. II.* Ille enim est Alpha & Omega, principium & finis universi juris, cum per ipsum reges imperent, & legum conditores justa decernant. *Prov. 8.*

QUÆRES 1. In quo consistat mysterium Sanctissimæ Trinitaris? *Resp.* In eo consistit, quod credamus in Deitate tres esse personas unam habentes naturam & essentiam, ita ut licet quæque persona Deus sit, non tamen tres sed unus solummodò Deus dici possit. *cap. I. b. t.* quod licet ratione non capiamus, fide tamen certitudinem habemus.

QUÆRES 2. An fides in sanctissimam Trinitatem ad salutem æternam consequendam sit necessaria necessitate mediæ, sicut fides in Deum

Resp.